

ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ФОРМ ТА СОРТІВ САКУРИ *PRUNUS SERRULATA* L. В МОНОСАДАХ

В. В. ПОЛЩУК¹, доктор сільськогосподарських наук

Ю. В. ВАЩУК², доктор філософії

А. А. БРОВДІ¹, доктор філософії

І. В. КОЗАЧЕНКО¹, кандидат сільськогосподарських наук

¹ Уманський національний університет

² Білоцерківський національний аграрний університет

Проаналізовано видове різноманіття Prunus serrulata L. та запропоновано найбільш адаптовані та декоративні сорти сакур для використання в озелененні Правобережного Лісостепу України. Визначено, що сакури універсальні рослини, тому що вписуються практично у будь-який садовий стиль. Вони відмінно виглядають як у поодиноких насадженнях, так і у композиції з іншими декоративними культурами.

Ключові слова: сакура, сорти, форми, композиції, декоративні культури, тривалість і фази цвітіння.

Постановка проблеми. Нині накопичено значний досвід щодо благоустрою та озеленення міст і сіл, створено широкий асортимент озеленювальних рослин та розроблено агротехніку їх вирощування, знайдено необхідні прийоми озеленення, специфічні для міст, визначено способи утримання зелених насаджень. Однак, садоводи-аматори та фахівці, які працюють у галузі садово-паркового господарства, цікавляться деревними декоративно-плодовими культурами, які характеризуються високою декоративністю та мають цінні плодові якості. Однією з таких культур є представник роду *Prunus* L. – *Prunus serrulata* L. та її декоративні форми: *Kanzan*, *Cerasus yedoensis*, *Cerasus incisa*, *Cerasus lannesiana*, за інтродукції яких головним завданням є збереження та розмноження [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. До сакур відносять досить далекі від неї декоративні сорти та форми не тільки вишні, але і сливи, вільно чи мимоволі спекулюючи на підвищеному попиті на далекосхідну екзотику. Подібне непорозуміння перешкоджає садівникам правильно підібрати рослини. Ще більше ускладнюють ситуацію продавці рослин, які здебільшого не знають, чи підходять для місцевих умов пропоновані ними сорти [2].

Дослідженнями з'ясовано, що інтродуковані рослини роду *Prunus serrulata* L. є перспективними для створення рослинних композицій у моносадах. Основними аргументами цього є високі декоративні якості сакури, стійкість до міських умов та швидка адаптація до нових умов культивування [3]. На перспективи використання вишні східної в озелененні вказував Л. І. Рубцов ще у середині минулого сторіччя, відзначаючи холодостійкість багатьох сортів

цього виду, різноманіття за розміром, формою та забарвленням квіток і формою крони [4]. Сакура – прикраса для моносадів в азіатському стилі. Її головною перевагою є неймовірно красиве цвітіння. Ця культура широко використовується як ландшафтними дизайнерами для створення оригінальних садових композицій, так і садівниками-любителями на невеликих присадибних ділянках.

Батьківщина сакури - Японія, де вона вважається священним деревом. Висаджене біля дому дерево там вважають оберегом сім'ї від темних сил [5]. Завдяки зусиллям селекціонерів ця теплолюбна культура набула ознак морозостійкості і її можна вирощувати не лише у південних регіонах, а й в Україні [6]. В Україні сакуру вирощують як декоративну культуру. Її квітки мають різний відтінок - від бузкового до рожевого. Суцвіття дуже великі та настільки щільні, що закривають собою листки і гілки. Плоди дозрівають, але вони дрібні та кислі. Квітнути сакури починають через три роки після висаджування. Аромат квіток приваблює бджіл та інших комах [7].

Мета досліджень – порівняльний аналіз видового та формового різноманіття інтродукованих в Україні сакур та добір найбільш стійких та декоративних сортів для створення моносадів.

Методика досліджень. Дослідження проводили на території Уманського національного університету з рослинами виду *Prunus serrulata* L. сортів *Amanogawa*, *Kanzan*, *Kiku Shidare*, *Royal Burgundy*, які придатні для висаджування у композиціях, алеях і для формування моносадів.

Сорт «Аманогава» (*Amanogawa*) – невелике дерево з щільною колоновидною кроною. Досягає висоти 5 м та ширини 1–2 м. Цвіте у травні світло-рожевими махровими квітками, діаметром 4–5 см, зібраними у пучки.

Сорт «Канзан» (*Kanzan*) – дерево середніх розмірів з обернено-пірамідальною кроною. Кожне суцвіття складається з 3–5 великих густомахрових насичено-рожевих, з пурпурним відтінком квіток. Цвіте з середини квітня до другої декади травня.

Сорт «Кіку Шідаре» (*Kiku Shidare*) плачуча форма – невелике дерево з плакучими пагонами та ажурною кроною. Досягає висоти 4 м та ширини 3 м. Квітки махрові, рожеві, діаметром 6 см, зібрані у пучки по кілька штук. Цвітіння дуже рясне. Віддає перевагу сонцю, родючим та вологим ґрунтам. Бажано висаджувати на захищених від холодних вітрів ділянках.

Сорт «Роял Бургунді» (*Royal Burgundy*) – середнє за величиною дерево з обернено конічною кроною та червоним листям. Квітки махрові, пурпурно-рожеві, діаметром до 6 см, що звисають на довгих квітконіжках, зібрані у пучки.

Результати досліджень. Для того, щоб отримати стійкі високодекоративні насадження необхідно дотримуватися агротехніки вирощування рослин та використовувати найбільш адаптовані до умов культивування види. Висаджувати рослини необхідно навесні або у червні, оскільки саджанцям потрібен тривалий час для адаптації. З метою підвищення приживлюваності садивного матеріалу висаджувати його необхідно з південної сторони [8]. Слід правильно визначити місце для садіння саджанця. Воно повинно бути захищеним від вітрів, без протягів, максимально сонячним та просторим [9]. Сакури краще ростуть на підвищеннях, добре зростають на пологих (не більше

10°) схилах. Не придатні для закладання саду вологі низини, улоговини та лісові галявини з поганою аерацією повітря [10]. Коренева система розміщена не дуже глибоко, тому для запобігання підтоплення сакуру рекомендовано висаджувати на підвищеннях. Ґрунт має бути пухким, легким, родючим з нейтральною кислотністю, добре дренажним. Він може бути слабокислим, однак, повинен швидко вбирати та фільтрувати воду, оскільки японська вишня погано переносить перезволоження [8]. За дефіциту елементів живлення у ґрунті необхідно вносити органічні або мінеральні добрива. Навесні доцільно проводити підживлення сакури фосфорними та азотними добривами, що забезпечить активний ріст та розвиток рослин, а у серпні – фосфорними та калійними добривами, щоб підготувати рослини до зимового періоду [11].

Сакури ростуть дуже повільно, тому формування крони краще проводити через 8–10 років. Санітарну обрізку здійснюють через 2–3 роки, видаляючи сухі, зламані гілки та ті, що мають ознаки ураження шкідниками і хворобами, навесні до початку сокоруху. З метою захисту рослин від хвороб доцільно восени збирати та утилізувати обпале листя [8]. Полив необхідно здійснювати лише у посушливі дні. Рекомендовано довкола стовбурових кіл молодих насаджень проводити рихлення ґрунту, видаляти бур'яни та мульчувати ґрунт під рослиною, щоб уберегти коріння від перегріву і пересихання [12].

Нині є більше 200 сортів сакури різних видів, які відрізняються різноманітним забарвленням квіток: білосніжні, рожеві, червоні, жовті, зелені з різними відтінками. Квітки махрові (до 50 пелюсток), діаметром 50–60 мм. За формою вони схожі на квітки хризантеми, троянди або півонії. Крона сакури буває плакуча, пірамідальна, шароподібна [12]. Рослини сакури можуть бути уражені такими хворобами, як: бактеріальний рак, чумацький блиск, моніліоз, дірчаста плямистість, фітофтороз [13]. Нині існує чимало зимостійких сортів сакури, що дає можливість культивувати її в умовах України [14]. Для наших широт можна рекомендувати, наприклад, такі сорти:

- Канзан, заввишки до 12 метрів. Центральні гілки ростуть вгору, бічні звисають. Квіти – рожеві, махрові.
- Широ Фуген, заввишки до 10 метрів. Квітки спочатку мають світло-рожеве забарвлення, пізніше – насичене рожеве.
- Роял Бургунді, який відрізняється дуже тривалим цвітінням, за хороших умов – до чотирьох тижнів.
- Ошідорі. Квітує майже місяць. За формою рослина нагадує більше кущ, ніж дерево.
- Фукубанд. Невисоке дерево до 2 метрів. Квітує дуже рясно, у квітковому масиві гілки майже не проглядаються.
- Кіку Шідаре. Сорт примітний розміром своїх квіток – до 7 см у діаметрі.
- Роял Бьюті. Оригінальний сорт з обвислими гілками. Квіти – насичено рожеві.

Більшість декоративних вишень родом з Японії та Китаю, а назва об'єднує низку сортів і гібридних форм, основна частина яких відноситься до дрібнопилчастої, пилчастої та залозистої вишні [15].

Дрібнопильчата вишня (*P. serrulata*) – швидкозростаючий вид, який може досягати 8–10 м у висоту. Дерево цінується за незвичайну глянцеvu кору та яскраво-рожеві суцвіття, які під час цвітіння повністю покривають гілки. Крона цієї вишні має воронкоподібну форму. Щоб надати йому красиву форму, на молодих деревах щорічно вкорочують новоутворені пагони. Вишню краще садити на сонячних, захищених від вітру ділянках з родючим ґрунтом. Це теплолюбна рослина, яка може витримувати мороз до -15°C, тому її рекомендовано для культивування у південних регіонах.

Нині з'явилися декоративні форми дрібнопильчатої вишні, які представляють особливий інтерес для садівників. Серед них є сорти з білими або рожевими махровими квітками, а також рослини з плакучими гілками. На основі дрібнопильчатого виду вишні зарубіжні селекціонери вивели цілий ряд красивокувітучих вишень – Kanzan, Amanogawa, Shirofugen. Загального визнання заслужив сорт Kanzan, який і нині втримує першість за декоративними якостями.

Канзан (Kanzan) (рис. 1) - невелике листяне дерево з коротким стовбуром та щільною кроною. Воронкоподібний чагарник, 7–12 м заввишки, шириною – 5–8 м.

Рис. 1. *P. Serrulata* сорт Kanzan

У сорту Kanzan густомахрові квітки насиченого пурпурного відтінку. Кора – гладка, каштанова. Основні гілки ростуть вгору, бокові трішки звисають. Молоді рослини покриті корою червоно-коричневого кольору, яка упродовж дозрівання набуває сіруватого відтінку та покривається дрібними тріщинками. Листки еліптичні, глянцеві, довжиною до 12 см. Вони змінюють забарвлення упродовж вегетації. Навесні вони бронзові, влітку – насичено-зелені, восени – з помаранчевим відтінком. Цвітіння починається у травні та триває 10–15 діб. Квіти діаметром до 6 см, махрові, мають забарвлення від яскраво-рожевого до білого. Одна квітка містить 30–50 рожевих пелюсток. Квіти ростуть у гроноподібних пучках, від двох до п'яти одночасно, у вузлах на коротких відростках. Розцвітає навесні. Щорічний період цвітіння сакури триває менше тижня. Розмножується живцями та щепленням. Цей сорт вишні можна використовувати у групових та поодиноких насадженнях.

Аманогава (Amanogawa) – сорт дрібнопильчатої вишні з напівмахровими ніжно-рожевими суцвіттями (рис. 2).

Рис. 2. *P. serrulata* сорт Amanogawa

Форма крони дерева - стовпчикова, висота – 6–7 м. Розквітає на початку травня, квітки великі, блідо-рожеві або яскраво-рожеві, дуже численні та злегка ароматні. Сорт чутливий до сильних морозів, тому потребує утеплення на зиму. Це ідеальне дерево для невеликих садів. Плакучі сакури – нещодавно отримана селекціонерами популярна форма, яку ще називають «рожевий та сніжний фонтан». Їх особливістю є пониклі гілки, які з часом можуть торкатися землі, утворюючи квітучий намет. Такі дерева потребують особливого догляду, оскільки схильні до захворювань та грибкових інфекцій. Вони також потребують повного сонячного світла та вологих ґрунтів.

Вишня Кіку шідаре (Kiku Shidare) має зонтовидну крону. Квітки махрові, блідо-рожеві, розкриваються на початку травня. Рослина досягає висоти 3–5 м. Щорічний приріст становить 20 см. Часто даний сорт формують у вигляді штамбового деревця.

Сорт Шіро-фуген (Shiro-Fugen) характеризується тривалим періодом цвітіння. Квіти дуже великі, махрові, білі з ніжним рожевим відтінком. Розпускаються наприкінці весни.

Пагони сорту Shogetsu покриті напівмахровими біло-рожевими квітками. Має декоративне листя – навесні воно бронзово-зелене, влітку - темно-зелене, восени - помаранчево-червоне.

Роял Бургунді (Royal Burgundy) - компактне дерево висотою 4–6 м та з шириною крони до 4 м. Молоді дерева мають воронкоподібну крону (рис. 3).

Рис. 3. *P. serrulata* сорт Royal Burgundy

Листки еліптичні, загострені, глянцеві. Відтінок листків фіолетово-пурпуровий, а восени набуває бронзового кольору. Квітки яскраво-рожеві, махрові, діаметром 45–50 мм зібрані у компактні суцвіття. Даний сорт рекомендовано для алейних насаджень.

«Фукубанд» - невисоке дерево до 2,5 м з компактною кроною. Листки великі, темно-зелені. Квітки діаметром 2,5 см, махрові світло-рожевого кольору, зібрані у суцвіття по 5 шт. Цвітіння починається з середини квітня і продовжується до травня. Рекомендовано для невеликих ландшафтних композицій та озеленення прибудинкових територій.

«Шірофуген» (Shirofugen) - дерево висотою до 10 м з розкидистою кроною та дещо плоскою вершиною. Пагони злегка нахилені. Листки овальні, загострені довжиною до 12 см. Навесні вони мають малиново-бронзовий колір, влітку – зелений, восени – помаранчево-червоний відтінок. Цвітіння рясне помірне. Квітки білі з ледь рожевим відтінком, а у кінці цвітіння – набувають насиченого рожевого кольору. Сорт рекомендовано використовувати у групових та поодиноких насадженнях.

Залозиста вишня - невеликий багатостовбурний чагарник, висотою 0,5–1,6 м. Квітки рожеві, до кінця цвітіння стають майже білими, не опадають упродовж двох тижнів. У дикій природі залозиста вишня живе до ста років. Хоча батьківщиною цієї рослини є Китай, Корея та південна частина Примор'я, вона добре пристосована до клімату багатьох регіонів. Відомі декоративні форми цього виду, сорти Альба Плена та Розея Плена. Їх ще називають махровими вишнями або північною сакурою. Цвітіння починається у травні та триває до трьох тижнів. Залозисті вишні - це швидкорослі чагарники заввишки 1,2–1,5 м, з округлою кроною. Гілки гнучкі, червонувато-коричневого кольору, розходяться від центру у різні боки. Рослини чудово виглядають на тлі газону, біля води, у рокаріях та альпінаріях поруч з камінням.

Пильна вишня – висота дерева до 25 м (рис. 4). Великі листки восени набувають темно-пурпурові коричневі відтінки. Квітки зібрані до 10 штук у суцвіттях. Період цвітіння - з березня до червня.

Короткощетинна вишня (*Cerasus subhirtella*) (рис. 5).

Рис. 4. Пильна вишня

Рис. 5. Короткощетинна вишня

Дерево з плакучою кроною, заввишки до 5 м. Цвіте дуже рясно у квітні-

травні, до появи листя. Квітки прості, рожевого кольору, діаметром близько 2 см. Цей тип сакури досить морозостійкий, витримує короткотривалі морози до -29 °С. Віддає перевагу сонячним ділянкам, однак, може рости у невеликому затіненні. Похідними цієї вишні стали сорти з чудовими декоративними якостями: Plena, Fukubana, Autumnalis Rosea, Pendula, Autumnalis.

Сахалінська вишня (*Cerasus sachalinensis*). Висота дерева сягає 8 м. З помаранчево-червонуватим стовбуром гарно компанують великі темно-зелені листки за формою схожі на листки черешні. Навесні прикрасою дерева є рожеві великі квітки діаметром до 4 см (рис. 6).

Рис. 6. Сахалінська вишня

Характерною якістю цієї вишні є підвищена морозостійкість. Вона може витримувати морози до -50 °С. Цвітіння вишні розпочинається дуже рано. Вишня стійка до хвороб – клястероспориозу та коккомікрозу. Восени листки набувають жовто-рожевого відтінку. На основі сахалінської вишні селекціонери АР Крим отримали цінні декоративні сорти (Кушнашир, Розана, Кипарисова), які можна культивувати у північніших регіонах. Зарубіжним аналогом сахалінської вишні є вишня Сарджента.

Сакура кущова «Ханамі» (рис. 7) – декоративний квітучий чагарник. Особливість сакури у тому, що її декоративні якості не знижуються навіть після закінчення цвітіння.

Рис. 7. Сакура кущова «Ханамі»

З кінця травня і до середини червня сакура «Ханамі» повністю вкрита

густомахровими білими суцвіттями, що розкриваються разом із листям. Потім вони опадають, оголюючи ажурну густу крону з трохи опушеними світло-зеленими листочками. Восени сакура стає справжньою окрасою саду, маючи округлу крону красивоого золотисто-червоного забарвлення. Квітки Сакури кущової густомахрові, діаметром до 2 см. Білі, поодинокі або по 2–3 у суцвітті. Розпускаються одночасно з листям. Плодів не дає. Для повноцінного росту та цвітіння сакуру потрібно висадити у саду на сонячній ділянці [10]. Краще вибирати добре освітлену ділянку, що прогрівається сонцем, без застою талої або дощової води та обов'язково захищену з північного боку стіною будинку, парканом або високим кущем із щільною кроною (ірга). Схили північного напрямку не підійдуть, як і ділянки з рівнем ґрунтових вод ближче за півтора метри до поверхні ґрунту [15].

Нині в Україні великий вибір сортів Японської вишні (сакури) у різних містах – Києві, Ужгороді, Чернівцях, Львові, Дніпрі, а також у м. Умань. Місто Умань стало одним з 22 міст України, де з'явився символ Японії – сакура. У Львові неподалік храму Різдва Пресвятої Богородиці у 2011 р. висадили 100 садженців Сакури.

За створення моносадів чи під час формування зелених насаджень слід враховувати принципи розроблені М. І. Рубцовим [4] та закони побудови садово-паркових композицій. Не варто намагатися висадити якомога більше рослин та перетворити ділянку у міні ботанічний сад чи сад екзотів. Значно важливіше сформувати атмосферу затишку, спокою та краси. Для цього варто використати частину дорослих дерев, що вже ростуть на ділянці та доповнити їх деревами і кущами аборигенних та інтродукованих видів, які органічно впишуться у ландшафт.

Отже, враховуючи біологічні властивості, високі декоративні якості сакури та її стійкість до міських умов, можна зробити висновки, що вона є перспективною культурою для формування моносадів та створення інших декоративних насаджень в умовах Правобережного Лісостепу України.

Висновки. Визначено, що сакури універсальні, тому що вписуються практично у будь-який садовий стиль. Вони є незамінним елементом садів у східному стилі. Карликові форми з успіхом вирощують у горщиках упродовж декількох років, після чого їх можна пересадити у відкритий ґрунт. Догляд за сакурою не вимагає багато зусиль, а неймовірна краса квітучого дерева перетворює садовий ландшафт на райський куточок. З метою створення моносадів з тривалим періодом квітування доцільно поєднувати сорти сакури з різними термінами настання та тривалості цвітіння.

Література:

1. Поліщук В. В., Щерба І. В. Морфологічна класифікація культивованих в Україні представників роду *Prunus*. *Вісник Уманського національного університету*. 2016. Вип. 2. С. 80–83.
2. Щерба І. В., Поліщук В. В. Морфолого-біологічні особливості вирощування видів *Cerasus Serrulata* LINDL. Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих вчених. Умань, 2015. С. 137.
3. Антонюк Н. Є. Інтродукція рослин рівнинної частини України. Київ: Наукова думка, 1972. 145 с.

4. Рубцов Л. І. Деревя та кущі в ландшафтній архітектурі. К.: Будівельник, 1965. 120 с.
5. Струтинська Ю. В. Історія, походження та дослідники декоративних дерев роду *Prunus Serrulata* L. Вивчення і збереження біорізноманіття біоценозів України: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти і молодих вчених. Біла Церква: БНАУ, 2021. С. 28–30.
6. Chopra V. L., Sharma R. P., Bhat S. R., Prasanna B. M. Search for New Genes. New Delhi: National Academy of Agricultural Sciences, 2007. 325 p.
7. Tsuruta M., Wang C., Mukai Y. Self-incompatibility and stages of a cross-compatible difference in the flowering cherry, 'Somei-yoshino'. *Horticultural research*. 2012. Vol. 11. № 3. P. 321–325. DOI: <https://doi.org/10.2503/hrj.11.321>.
8. Поліщук В. В., Струтинська Ю. В. Перспективи застосування різних форм сакури в моносадах. Актуальні проблеми, шляхи та перспективи розвитку ландшафтної архітектури, садово-паркового господарства, урбоекотології та фітомеліорації: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції. Біла Церква: БНАУ, 2023 С. 5–8.
9. Liu Z., Ma H., Jung S., Main D., Guo L. Developmental mechanisms of fleshy fruit diversity in Rosaceae. *Annual Review of Plant Biology*. 2020. Vol. 71. P. 547–573. DOI: 10.1146/annurev-arplant-111119-021700.
10. Вишня дрібнопильчата. 2021. Режим доступу: <https://todoarboles.com/uk/prunus-serrulata/>.
11. Gosalbo L., Solis G. Crazy about Cherries. Pelican Publishing, 2009. 192 p.
12. Kuitert W., Peterse A. H., Peterse A. Japanese flowering cherries. Portland: Timber Press, 1999. 437 p.
13. Рожева сакура. Режим доступу: <https://supercomputer.com.ua/?p=4133>.
14. Як виростити Сакуру. Режим доступу: <https://botanicmarket.com.ua/yak-virostiti-sakuru/>.
15. Японська вишня сакура, види й сорти з фото, вирощування. Режим доступу: <https://roslynny.com.ua/sadovi/dereva-1/vyshnia>.

References:

1. Polishchuk, V. V., Shcherba, I. V. (2016). Morphological classification of representatives of the genus *Prunus* cultivated in Ukraine. *Bulletin of Uman National University*, no 2, pp. 80–83. [in Ukrainian].
2. Shcherba, I. V., Polishchuk, V. V. (2015). Morphological and biological features of species cultivation *Cerasus Serrulata* LINDL. Proceedings of the All-Ukrainian Scientific Conference of Young Scientists. Uman. P. 137. [in Ukrainian].
3. Antoniuk, N. E. (1972). Introduction of plants of the plain part of Ukraine. Kyiv: Naukova Dumka. 145 p. [in Ukrainian].
4. Rubtsov, L. I. (1965). Trees and shrubs in landscape architecture. Kyiv: Budivelnik, 120 p. [in Ukrainian].
5. Strutynska, Y. V. (2021). History, origin and researchers of ornamental trees of the genus *Prunus Serrulata* L. Study and conservation of biocenoses biodiversity of Ukraine: materials of the All-Ukrainian scientific and practical conference of higher education students and young scientists. Bila Tserkva: BNAU. Pp. 28–30. [in Ukrainian].
6. Chopra, V. L. Sharma, R. P., Bhat, S. R., Prasanna, B. M. (2007). Search for New Genes. National Academy of Agricultural Sciences. New Delhi. 325 p.
7. Tsuruta, M., Wang, C., Mukai, Y. (2012). Self-incompatibility and stages of a cross-compatible difference in the flowering cherry, 'Somei-yoshino'. *Horticultural*

research, vol. 11, no. 3, pp. 321–325. DOI: 10.2503/hrj.11.321.

8. Polishchuk, V. V., Strutynska, Y. V. (2023). Prospects for the Use of Various Forms of Sakura in Mono-Gardens. Actual problems, ways and prospects for the development of landscape architecture, gardening, urban ecology and phytomelioration: materials of the III International Scientific and Practical Conference. Bila Tserkva: BNAU. Pp. 5–8. [in Ukrainian].

9. Liu, Z., Ma, H., Jung, S., Main, D., Guo L. (2020). Developmental mechanisms of fleshy fruit diversity in Rosaceae. *Annual Review of Plant Biology*, vol. 71, pp. 547–573. DOI: 10.1146/annurev-arplant-111119-021700.

10. Fine-sawed cherry. URL: <https://todoarboles.com/uk/prunus-serrulata/>. [in Ukrainian].

11. Gosalbo, L., Solis, G. (2009). Crazy about Cherries. Pelican Publishing. 192 p.

12. Kuitert, W., Peterse, A. H., Peterse, A. (1999). Japanese flowering cherries. Portland: Timber Press. 437 p.

13. Pink sakura. URL: <https://supercomputer.com.ua/?p=4133>. [in Ukrainian].

14. How to grow Sakura. URL: <https://botanicmarket.com.ua/yak-virostiti-sakuru/> [in Ukrainian].

15. Japanese sakura cherry, types and varieties with photos, cultivation. URL <https://roslyny.com.ua/sadovi/dereva-1/vyshnia>. [in Ukrainian].

Annotation

Polishchuk V. V., Vashchuk Y. V., Brovdi A. A., Kozachenko I. V.

Prospects for the use of different forms and varieties of sakura *Prunus serrulata* L. in mono-garden

Goal. To create a plantation of sakura species, forms and varieties at a certain time and place and to consider it as a separate structural unit called a “mono-garden”.

Methods. The research was conducted in Uman, Cherkasy region with plants of the genus *Prunus* L., varieties Amanogawa, Kanzan, Kiku Shidare, Royal Burgundy.

Results. It has been determined that sakura forms and varieties are versatile because they fit into almost any garden style. They look great both in a single planting and in a composition with other ornamental crops. It should be noted that a tree planted next to small conifers, against the background of an emerald lawn, next to a pond or small evergreen boxwood, euonymus, and other shrubs looks very nice. That is why sakura is an indispensable element of the decor of oriental-style gardens. Dwarf forms can be successfully grown in pots for several years, after which they can be transplanted into the open ground. It has been proven that caring for sakura is not difficult, and the incredible beauty of the flowering tree turns the garden landscape into a paradise. It is analyzed that the most suitable for growing in landscape compositions in Ukraine are the sakura varieties Kanzan, Shiro Fugen, Royal Burgundy, Oshidori, Fukuband, Kiku Shidare and Royal Beauty. In order to create mono-gardens with an extended flowering period, it is advisable to select sakura varieties in which the flowering phase begins early, but its duration is shortest, and varieties in which flowering begins later and its duration is longer.

Thus, given the biological properties, high decorative qualities of sakura and its resistance to urban conditions, we can conclude that it is a promising crop for the formation of mono-orchards and the creation of other ornamental plantings in the conditions of the Right-Bank Forest-Steppe of Ukraine.

Key words: sakura, varieties, forms, compositions, ornamental crops, duration and phases of flowering.